

XIV OLIMPIADA MEDIEWISTYCZNA 2021 KLUCZ

HISTORIA POWSZECHNA

1. Do podanych definicji dopisz terminy lub pojęcia. (0-10p)

Do podanych definicji dopisz terminy lub pojęcia(0-10p)

- A. Kataster , inwentaryzacja dóbr, Wilhelma Zdobywcy....**DOMESDAY BOOK**
- B. Tytuł władców sasanidzkiej Persji „król-królów” ...**SZACH**
- C. Relacja o życiu i nauce Mahometa.....**SUNNA**.....
- D. określenie dzielnicy mongolskiego państwa należącej do syna Czyngis –chana
.....**UŁUS**.
- E. związek miast i kupiectwa nad Bałtykiem.....**HANZA**
- F. pierwotnie pisemna zgoda Tatarów na sprawowanie władzy przez książąt
ruskich.....**JARŁYK**.....
- G. płaszcz opacki.....**CAPA(KAPA)**.....
- H. specjalny trybunał powstały do ścigania heretyków.....**INKWIAZYCJA**....
- I. zakon kaznodziejski założony przez św. Dominika.....**DOMINIKANIE**....
- J.w państwie frankijskim (cesarstwie) istniejąca na jego pograniczu jednostka wojskowo-
administarcyjana o dużej autonomii....**MARCHIA**....

2. Podaj daty wydarzeń. (0-8p)

- I. J843**
- II. 911**
- III. 988**
- IV. 1122**
- V. 1215**
- VI. 1356**
- VII. 1417**
- VIII. 1492**

3. Połącz osobę z wydarzeniem, w którym uczestniczyła (0-10p)

- 1) J
- 2) F
- 3) A
- 4) C
- 5) G
- 6) B
- 7) I
- 8) D
- 9) E
- 10) H

4. Określ czy podane zdanie jest prawdziwe czy fałszywe? (0-12p)

- 1) P
- 2) F
- 3) P
- 4) P
- 5) P
- 6) F
- 7) F
- 8) F
- 9) P
- 10) P
- 11) F
- 12) P
- 13)

5. Połącz osobę z funkcją, którą pełniła(0-8p)

- 1) H
- 2) A
- 3) F
- 4) B
- 5) G
- 6) C
- 7) E
- 8) D

6. Połącz władcę z dynastią , z której pochodził (0-16p)

Merowingowie	I,n
Plantageneci	A, m
Omajjadzi	j
Abbasydzi	B,h, l
Królowie Portugalii	D, f, k
Królowie Aragonii	e
Apardowie	C,o
Przemyslidzi	g
Wielcy książęta kijowscy	p

7. Zaznacz prawidłową odpowiedź. (0-12p)

- A) W Państwie Kościelnym początki represji systemu lennego łączyły się z pontyfikatem :
- a) Leona III
 - b) **Sylwestra II**
 - c) Grzegorza VIII
 - d) Urbana II
- B) Sancho II Wielki (1004-1035) podporządkował sobie między innymi:
- a) **Kastylię**
 - b) Portugalię
 - c) Iberię
 - d) Baskonię
- C) Święty Dominik był:
- a) Gaskonem
 - b) Awarczykiem
 - c) **Kastylijczykiem**
 - d) Portugalczykiem
- D) Ludwik IX umierając 25 sierpnia 1270 r, wypowiedział ostatnie słowo, które brzmiało:
- a) Jezu
 - b) Bóg i Maryja
 - c) Edessa
 - d) **Jerozolima**
- E) Papież Mikołaj II przekazał w lenno Ryszardowi:
- a) **Kapuę**
 - b) Kalabrię
 - c) Korsykę
 - d) Sycylię
- F) Papież Bonifacy VIII został aresztowany przez Nogareta na zamku w :
- a) Perugii
 - b) Wenecji
 - c) **Anagni**
 - d) Rzymie

- G) W lipcu 1054 roku trzech wysłanników papieża Leona IX a wśród nich kardynał Humbert z Silva Candida na głównym ołtarzu kościoła Mądrości Bożej w Konstantynopolu, złożyli dokument ,w którym ekskomunikowali :
a) Patriarchę Konstantynopola	c) Cesarza Aleksa I
b) Patriarchę Damietty	d) Cesarza Michała II
- H) Spadek cen zboża zaznaczył się w Anglii około:
a) 1120 r.	c) 1222 r.
b) 1320 r.	d) 1022 r.
- I) Messyna posiadała kolonie kupców :
a) genueńskich i pizańskich	c) neapolitańskich
b) pizańskich i weneckich	d) mediolańskich
- J) Grosze Ludwika Świętego ważyły:
a) 2,2 g	c) 3, 2 g
b) 4,2 g	d) 5,2 g
- K) Rozwój sukiennictwa angielskiego rozpoczął się:
a) XIV-XV w,	c) X-XI w.
b) XIII-XIV w.	d) XV w
- L) Stolicą Złotej Ordy był:
a) Włodzimierz nad Kłajmą
b) Moskwa
c) Saraj
d) Twer

8. Połącz termin, pojęcie z definicją

- 1) H
- 2) I
- 3) C
- 4) F
- 5) A
- 6) G
- 7) B
- 8) E
- 9) D
- 10)J

9. Połącz osobę z bitwą, w której uczestniczyła. (0-10p)

- 1) E

- 2) A
- 3) I
- 4) C
- 5) G
- 6) B
- 7) D
- 8) F
- 9) J
- 10) H

10. Połącz świętych z ich atrybutami(-0-7p)

Święci	Atrybuty, symbole
a) 2 św. Hieronim	1. trzy kwitnące hostie, parasol, krzyż pontyfikalny
b) 7 św. Dominik Guzman	2. oswojony lew, rylec i tabliczka do pisania
c) 6 św. Kinga	3. bosa lub z obuwem w ręce, w drugiej dłoni model kościoła, klasztoru
d) 3 św. Jadwiga Śląska	4. anioł, hostia , kruk z chlebem w dziobie
e) 4 św. Benedykt	5. liść kończyny białej, węże
f) 5 św. Patryk	6. bryła soli w pierścieniu w środku
g) 1 św. Grzegorz Wielki	7. biała lilia i kij pielgrzymi

Pytania z historii Polski

1. Do podanych definicji dopisz terminy lub pojęcia. (0-7p)

- a) staropolska nazwa zgromadzenia, narady; w okresie przedpaństwowym był on zgromadzeniem ogółu wolnych danego plemienia **WIEC**
- b) we wczesnym średniowieczu członek drużyny książęcej , na ogół dobrze uzbrojony **WOJ**
- c) osoba sprowadzająca osadników i organizująca na podstawie umowy z właścicielem ziemi lokację wsi lub miast **ZASADŹCA**
- d) obowiązkowe, świadczenie pieniężne lub rzeczowe w postaci dziesiątej części swojego dochodu na rzecz Kościoła, **DZIESIĘCINA**
- e) w średniowiecznej Polsce urzędnik zarządzający grodem i okręgiem grodowym, czuwający nad jego obroną i bezpieczeństwem; ściągający od ludności daniny i sprawujący władzę sądową to **KASZTELAN**
- f) podstawowa jednostka organizacji plemiennej, wykształcona jeszcze w czasach przedpiastowskich to **OPOLE**
- g) członkowie rady miejskiej, najważniejszego organu samorządowego w miastach lokowanych na prawie niemieckim **RAJCOWIE**

12. Do podanych wydarzeń dopisz daty(0-10p)

- a) **1000 r** zjazd w Gnieźnie
- b) **1109 r.** obrona Głogowa
- c) **1227r** zjazd w Gąsawie
- d) **1282 r** układ Przemysła II z Mściwojem II
- e) **1300r** koronacja Wacława II na króla Polski
- f) **1320-1321** proces inowrocławsko-brzeski z Zakonem Krzyżackim
- g) **1343 r** pokój kaliski
- h) **1364 r** zjazd monarchów w Krakowie

13. Określ stopień pokrewieństwa pomiędzy osobami(0-12p)

- A) Henryk Brodaty był dla Bolesława Wysokiego **SYNEM**
- B) Bolesław Wstydlivy dla Beli IV **ZIĘCIEM**
- C) Aldona-Anna była dla Władysława Łokietka **SYNOWĄ**
- D) Leszek Biały był dla Kazimierza I kujawskiego **STRYJEM**
- E) Mściwoj II był dla Sambora II. **OJCEM**
- F) Grzymisława była dla Konrada Mazowieckiego **BRATOWĄ (SZWAGIERKĄ)**
- G) Jadwiga żagańska była dla Wacława (Wańki) płockiego **WNUCZKĄ**
- H) Karol Robert był dla Władysława Łokietka **SZWARGEM(MĘŻEM SIOSTRY)**
- I) Elżbieta Łokietkówna była dla Kazimierza Wielkiego **CIOTKĄ**
- J) Św. Jadwiga śląska była dla św. Anny **TEŚCIOWĄ**
- K) Salomea była dla Leszka Czarnego **PRAPRABABKĄ**
- L) Maria Dobroniega była dla Władysława Hermana **MATKĄ**

14. O jakiej ziemi, księstwu mowa? (0-7p)

- 1.. Ziemia michałowska
- 2.. Księstwo inowrocławskie
- 3.. Księstwo raciborskie
- 4.. Księstwo słupeckie
- 5.. Księstwo siewierskie
- 6.. Księstwo głogowskie
- 7.. Ziemia chełmińska

15. O kim mowa?

- A. Jordan
- B. Gall Anonim
- C. Maclaw, Mieclaw
- D. Święty Stanisław
- E. Jakub Świnka
- F. Zawisza Czarny

16. O jakim plemienu mowa?(0-10p)

- A. Goplanie
- B. Lędzianie, Lachowie, Lędzice
- C. Przyczanie
- D. Wiślanie
- E. Słężanie
- F. Głubczyce, Głębzyce
- G. Opolanie
- H. Milczanie
- I. Gołszyce, Gołszyce, Gołżanie
- J. Dziadoszyce, Dziadoszanie

17. Połącz osobę z funkcją, którą pełniła(0-10p)

- 1.. E
- 2.. D
- 3.. A
- 4.. G
- 5.. I
- 6.. B
- 7.. F
- 8.. C
- 9.. J
- 10.. H

18. Uzupełnij luki w tekście.

Starania o koronę dla Łokietka

W **1314** rycerstwo wielkopolskie pobiło wojska Głogowczyków w bitwie pod **Kleckiem**. **Poznań** opowiedział się jednak przy Głogowczykach, ale został wkrótce zdobyty przez Władysława Łokietka. Zdobyte Wielkopolski wieńczyło jego długoletnie walki o zjednoczenie ziem polskich. Po wyparciu Głogowczyków miał Władysław w ręku Wielkopolskę i **Małopolskę**, ziemię sieradzka, łeczycką oraz **Kujawy**, musiał się jednak pogodzić z odłączeniem **Śląska** na rzecz Czech, a także **Mazowsza**. Więcej osiągnąć na razie nie można było, ale zjednoczony obszar kraju stwarzał dostateczną podstawę do starań o przywrócenie tytułu królewskiego. Każdy dokument, jaki odtąd opuszczał dwór Łokietka, zwał go **księciem**, dziedzicem lub panem Królestwa Polskiego, pieczęć zaś przedstawiała krakowskiego **orła** w koronie. Wielkim ciosem dla Polski była śmierć (4 marca 1314) arcybiskupa gnieźnieńskiego **Jakuba Świnki**. W jego miejsce 1 maja arcybiskupem gnieźnieńskim obrano przyjaznego Władysławowi Łokietkowi **Borzysława**, który zaraz ruszył do **Awinionu** starać się o koronę królewską. Nie zdołał niczego dokonać, bo właśnie 20 kwietnia zmarł papież **Klemens V** i nastąpiło tam dość długie "bezkrólewie". Gdy 7 sierpnia 1316 wybrano nowego papieża **Jana XXII**, ponownie udał się do Stolicy Apostolskiej ,

uzyskując dokument papieski potwierdzający jego nominację. Umarł nagle w czasie przygotowań do powrotu do Polski. Sprawa korony wlokła się dalej.

W końcu w Stolicy Apostolskiej nowym arcybiskupem gnieźnieńskim mianowany został **Janisław**. Wkrótce wyruszył on do Polski, wioząc warunki papieskie, których spełnienie dawało Polsce tytuł królestwa. Jako pierwszy warunek stawiał papież uznanie zawisłości Polski od kurii **rzymskiej**. Dalsze wymagania dotyczyły ściąganych z kraju opłat oraz walki z herezjami. **Świętopietrze** miało być odtąd pobierane od głowy mieszkańca i podwyższone, a trybunały inkwizycyjne ustanowione w Polsce.

Do **Sulejowa** został zwołany wielki wiec, który odbył się w dniach 20 czerwca-23 czerwca **1318**. Na wiecu tym przyjęto wszystkie warunki papieskie i uchwalono wznowienie królestwa. Posłem do Awinionu obrano zdolnego dyplomatę biskupa wrocławskiego **Gerwarda**.

Biskup wrocławski wyposażony w ten sposób w pełnomocnictwo nie tylko księcia ale i społeczeństwa polskiego, pomimo kontrakcji dyplomatycznej **Krzyżaków** i pretendenta do tronu polskiego Jana **Luksemburskiego**, uzyskał od papieża zapewnienie poparcia dla koronacji. Podjął również w kurii papieskiej energiczną akcję przeciw zakonowi krzyżackiemu, przedstawiając krzywdy wyrządzone Polsce i jego diecezji.

W sierpniu 1319 papież wystosował do Władysława Łokietka trzy pisma – jedno jawne w tonie bardzo dyplomatycznym i dwa inne, tajne. Ostateczna decyzja papieska była dla Polski pomyślna. Odrodzenie królestwa stało się więc faktem – pozostał już tylko sam akt uroczystej koronacji

Dnia **20 stycznia 1320** na głowach Władysława Łokietka i jego **żony Jadwigi**, księżniczki wielkopolskiej, spoczęły korony królewskie. Ceremonii w katedrze krakowskiej dopełnił arcybiskup gnieźnieński **Janisław**. Zwierzchnią władzę Łokietka uznali jego bratankowie, trzej książęta kujawscy: Leszek, Przemysł i Kazimierz. Ten ostatni pozostał na swym dziedzicznym **Gniewkowie**, dwóch poprzednich w późniejszym okresie osadził król na Łęczycy i **Sieradzu**.

20. Połącz datę z wydarzeniem. (0-12p)

- 1.. L
- 2.. A
- 3.. K
- 4.. C
- 5.. E

6.. G
7.. H
8.. I
9.. F
10.. D
11.. B
12.. J

